

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU :</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
--	--	--

Grigorie celu mare — ultimulu parinte bisericescu occidentalu

(Viéti'a si activitatea lui.)

Restimpulu patristicu se incheie la apusu cu episcopulu Romei, Grigorie I, séu celu mare, Elu s'a nascutu in Rom'a, la anulu 540, din o vechia familia romana, nobila si fórté avuta. Maica sa Silvi'a cu multa ingrijire l-a crescutu in spiritu religiosu. Dupa terminarea studiiloru sale juridice a devenitu la an. 574 pretoru in Rom'a, in care calitate se bucurá de mare autoritate si renume. Sentimentulu religiosu, ce erá adêncu imprimatu in inim'a lui, precum si aplecarea sa nespusu de mare catra studiulu teologiei 'l induplecara, dupa o scurta activitate desvoltata cá pretoru, se se retraga dela cele politice, si se devina ascetu. Dupa mórtea tatalui seu a intemeiatu pe mosiile moscenite de elu siese manastiri; ér in a sieptea, zidita de elu in Rom'a, s'a retrasu si a petrecutu si elu insusi.

La anulu 579 episcopulu Romei Benedict, l-a chirotonitu intru diaconu, in contra vointiei lui; ér sucesorulu acestui'a, Pelagiu II. l-a insarcinatu cu insemnatulu postu de apocrisiaru la Constantinopolea, unde a si facutu bisericeii sale mari si bune servitii. De aici re'ntorcêndu-se dupa vre-o câtiya ani la Rom'a a fugitu éراسi de sgomatul lumescu, si cá se póta vietu'iu in singuratate, s'a retrasu in manastire; propunêndu-si de a predicá mai târdiu evangeli'a Anglo-Sasilor, si de ai convertí. Votulu unanimu alu bisericeii 'l ridicá la an. 590 pe scaunulu episcopescu alu Romei, si astfelu cu multa parere de reu elu a trebuitu se absteie dela propusulu seu. Dara si la ocuparea acestui scaunu numai fórté cu greu, si cu multa parere de reu dupa viéti'a sa monachala, consacrata numelui si voiei lui Ddieu, s'a pututu resolvá. Energi'a vointiei, blândéti'a caracterului, umilinti a adeverata si pietatea lui nefatiarita l-au facut mare si multu admiratu ca episcopu. Elu insusi traia in cea mai mare seracia si in cea mai aspra

ascesa, fara multe pretensiuni; ér venitele sale le intrebuintia spre autorarea celoru lipsiti si seraci. A traitu in grele timpuri, caci Itali'a pradata de Longobardii rapaci, vé se indure multe din partea acestor'a. Si in aceste grele timpuri, cá unu zelosu si prea adeveratu pastoriu de suflete s'a ingrijitu fórté multu de cultur'a religiósá-morala a turmei sale, de ridicarea si regularea cultului divinu, de reformarea si indreptarea cântarii bisericesci, de sus-tinerea si inasprirea disciplinei in biseric'a sa. S'a ostenitu fórté multu intru convertirea Anglo-Sasilor la crestinismu, trimitêndu in mijloculu lor pre abatele Augustinu, dimpreuna cu alti 40 de monachi. Cu succesu a lucratu si la convertirea Longobardiloru dela arianismu la ortodoxia. Despre neobosita sa activitate ne incredintiéza si cele 880 de epistole, ce ni-au remasu dela elu, si cari sunt de mare insemnatate pentru istori'a bisericésca din timpulu lui. Cu patriarchulu Constantinopolei Ioan Iejunatorulu (ajunatorulu), precum si cu sucesorulu acestui'a Ciriac, s'a certatu pentru titlulu de *Ἐπίσκοπος οὐνομενικός*, numindu-se elu pre sine cu mândria „Servus servorum Dei.“ Sdruncinatu prin activitatea sa prea osteniciósá pentru sanatatea si organismulu seu slab, a muritu la anulu 604.

Ce se atinge de activitatea literara ce a desvoltatu, apoi tóte scrierile, ce le avem dela elu umplu 5 tomuri din editiunea lui Migne. Ele suntu, afara epistolele susatinse, inca urmatórele: 40 de omilii la s. evangeliu; 22 omilii la profetulu Ezechiel; 35 cârti la cartea canonica Jov, pe carea o esplica in modu alegoricu, cu aplicari morale, asia cá ele potu fi considerate cá unu manualu séu repertoriu de morala, intitulatu: „Expositio in b. Iobum s. Moralium Libri XXXV. Unu manualu de teologi'a pastorala, intitulatu: „Liber curae pastoralis s. Regula pastoralis“, carea la apusu a ajunsu a se bucurá mai ca de autoritate canonica. „IV. libri dialogorum s. de vita et miraculis Patrum Italico-rum“ e titlulu opului, care cuprinde viéti'a si mi-

numile calugeriloru din Itali'a. Aici desvóltà elu si doctrin'a sa despre viéti'a viitóre si despre purgatoriu. Acesta carte fiind compusa dupa gustul timpului de atunci, s'a tradusu si in limb'a grecésca. Dupa titlulu càrti acestei'a, si autoriulu castigà numele de „Dialogulu“, sub care e cunoscutu si de resariteni. Càrtile liturgice, cari provinu sub numele lui, nu le-a compusu elu, ci sunt numai reve-diute si de nou redigiate de elu.

Unii dintre teologii resariteni afirma cà elu ar fi prelucratu liturgi'a presanctificata séu „a celoru înainte sântite“, altii érași néga acést'a.

Dr. Tr. Puticiu.

Cuventare ocaionala

tienuta in biserica romana gr. or. din Kétegyháza, la 29 iunie v. 1891, din incidentulu mîscàriloru agrare ivite in lunile lui maiu si iunie, in unele comune si orasie din comit. Békés.

„Cântati pacea cetàtii (comunii) in care v'am stramutatu, si ve rugati lui Dumnedieu pentru dens'a; càci in pacea ei, veti avé si voi pace.“ (Profet. Erem. c. XXIX, v. 7.)

Mai nainte cu aprópe dóua mii de ani — micsiorându-se pre sine — a venit in lume, unu mare binefacatoriu alu omenimii, care iubirea sa cea nemarginita fatia de omenime, in tot timpul si in tot locul si-au aretat'o nu prin óresi-cari farmece ademenitóre: ci prin fapte adeverate humanitare. Acelu mare binefacatoriu alu omenimii, din capulu locului si-au propusu intru sine a schimbá tóta fati'a lumii, si fiind cà a sciutu prea bine, cà omulu fara de cultura, adeca fara de crescere, este numai unu animalu (dobitocu) si in casulu corumperii sale remane o adevérata fiintia infioratóre si o adevérata rusine pentru neamulu omenescu; de aci, si intreprinderea sa a facut'o incepându mai antaiu cu crescerea. Spre care scopa a intratu in colibile seraciloru si curtile bogatiloru; s'a aretat'u pe strade (ulitie) in câmpii si in biserici, invetiandu dupa imprejurarile locale, când cu duchul blandetiloru, când cu cuvinte mai aspre. Acelu mare binefacatoriu alu omenimii a invetiatu a crede, si prin credintia, a cunósce si prin cunoscintia a adorá si a preamarí pre fiinti'a cea mai inalta, ce numimu Dumnedieu. Acelu mare binefacatoriu alu omenimii, a invetiatu, sciinti'a sciintiloru; sciinti'a cea mai inalta si cea mai curata a moralitãtii, adeca sciinti'a prin care omulu iese din rëndulu dobitóceloru, si se apropie tot mai tare de creatoriulu seu, de Dumnedieu.

Cu mii de ani înainte de venirea lui in lume s'a intemplat'u inse multe si mari desbinari aici pre pamentu; din acést'a cauza, omulu faptur'a cea mai alésa a lui Dumnedieu, tot mai multu s'a departatu de Creatoriulu seu. Elu, acést'a indepartare a voitu se o imbine la olalta; de aceea a si indemnatu omenimea la pocaintia, cà si la uniculu mijlocu de impacare cu bunulu Dumnedien.

Dar nu numai intre omu si Creatoriulu seu s'au intemplat'u desbinari: ci si intre omu si omu; elu si aceste a voitu se le impece; de aceea prin cuvinte mai aspre a infruntatu: trufi'a, mani'a, resbunarea, pism'a si fariseismulu (fatiari'a) cari cá nisce demoni (diavoli) se aflau ascunse in inimile ómeniloru reutaciosi. Astfeliu pre omu l'au apropiatu tot mai multu de omu si l'au invetiatu a cunósce, cà tot omulu este deaprópele nostru si cà prin urmare avem, se iubimu pre toti ómenii din lume.

Elu scopulu seu celu maretiu si preasfântu 'si-l'au ajunsu; càci precum razele sórelui respandescu lumina binefacatóre preste fati'a pamentului: asia lumina binefacatóre a respanditu prin invetiaturile sale pretotindenea in lume.

Dar cá lucrarea sa marétia se o duca la deplinire, a mai fost de lipsa o jertfa pentru mantuirea neamului omenescu. O, si cine se nu adóre pre marele binefacatoriu; cine se nu se inchine Omului-Dumnedieu; Domnului si Mantuitoriului nostru Isus Christosu, care s'a datu pre sine jertfa pentru peccatulu si mantuirea nóstra a peccatosiloru?! Da, pe cruce s'a jertfitu elu; inse pentru aceea si-au ajunsu scopulu. A alinatu suferintiele si necasurile omenimii patiminde; a biruitu peccatulu, a predatu iadulu si a invinsu mórtea; ér neamulu omenescu injugatu preste veacuri intregi a devenitu liberu (slobodu) si ferice nu numai din cóce: ci si din colu de mormentu.

Astfeliu ajungendu Domnulu si Mantuitoriulu nostru Isus Christosu scopulu seu pre pamentu — s'a pusu in mormentu nou, unde a fost trei dile. A trei'a di, cutremurându-se pamentulu a inviatu cu marire, cá unu Dumnedieu. Inca in diu'a aceea, s'a aretat'u invetiaceiloru sei iubiti, si óre cum i-au bineventatu? De trei ori le dise loru: „pace voue!“¹⁾

Intemplamintele regretabile din dilele trecute ivite prin unele comune si orasie din comitatulu nostru intre muncitori, adeca in clas'a de josu a poporatiunii, me facu acum — abuna-óra cá dupa o lupta si orbecare neintielésa din timpurile nainte de Christosu — se pasiescu astadi aci, pe acestu locu sfantu, dicându-ve de trei ori: „Pace voue!“; càci paciuitoriu chematu sunt si eu in mijloculu invetiaceiloru mei, adeca in mijloculu vostru iub. mei poporeni; de aceea paña ce voiu aretá

a) cà o comuna numai sub scutulu pàcii póte se infloresca; si

b) cum si prin ce se póte sustienea pacea, — ve rogu se fiti pe pace!

I.

Preotulu, dupa cum sciti bine, la intrarea sa in slujba, adeca la inceputulu slujbei dumnedieesci numai de cât incepe a dice: „Cu pace Domnului se ne rugamu!“ Éra la esire: „Cu pace se esim!“ va se dica si când incepe si când gata, numai pacea cea dorita o reclama. Asisderea si sub decursulu

¹⁾ Ioanu c. XX, v. 19.

sIujbii, p. e. la cetirea Evangeliei si Apostolului, a-deca sub momintele cele mai insemnate ii provóca pre credinciosi la linisce si pace. Si óre pentru ce o face acést'a? Pentru-cà precum tóte lucrurile din lume, asia si lucrarea dumnedieésca, numai cu pace se póte sevêrsi bine si cu priintia.

S. scriptura dice, cà: „*Cei ce sfatuiescu la pace, simt bucurie.*“²⁾ De aci. unu prietinu bunu de a lui Iovu, când acest'a se plângea si se tânguea pe ruinile bunatatoru sale perdute, astfeliu i-lu agrai: „*Fate cunoscutu cu dênసు, si pace vei ave, si fericirea érasí va veni pentru tine. Primesce invetiatur'a din gur'a lui, si ie in inima vorbele sale. De te vei întórce catra Atotputerniculu, érasí te vei restatornici; departéza deci nedreptatea din corturile tale, arunca aurulu in pulbere. In pruntulu peréloru arunca aurulu din Ofiru, si Atotputerniculu va fi aurulu teu si argintulu teu celu stralucitoriu.*“³⁾ Éra Mantuitoriu lumii prin Evangelistulu seu graiesce astfeliu: „*Tóta imperati'a, care se desbina intru sine. se pustiesce, si cas'a care desbina asupr'a-si cade.*“⁴⁾

Tóte cele dise de elu, s'a si implinitu. Istori'a ne arata exemple nenumerate! Nu voescu, cá se le aducu inainte tóte câte s'a intemplat de când e lumea; càci nu avem timpu destulu spre asia ceva: ci voiu aduce inainte numai câteva din S. scriptura, unde aflam scrise urmatóarele:

Dupa ce urmatorii lui Sit, temetoriulu de Dumnedieu si a lui Cain, pecatosulu, se inmultira fórté si incepura a se insoti unii cu altii si a se casatori la olalta, ómenii intru atât'a se stricara, in cât uitându-se de Dumnedieu, nu mai gaseau placeri in alte cele, de cât numai in mancari si beuturi; imbuibari si violintie (sile).

Vediendu Dumnedieu reutatea cea mare a ómeniloru — dupa cuvintele s. scripturi — „*s'a càitu, cà a facutu pre omu pe pamentu si s'a intristatu in inim'a sa*“⁵⁾ „*Stêrpivoiu pre ómeni — dise Elu — pre cari i-am creatu, de pe fati'a pamentulu, dela omu pana la dobitocu, pana la têretoriu, si pana la pasesile ceriului; cà me càiescu cà le-am facutu.*“⁶⁾ Numai chiar Noe singuru, care a fost unu omu dreptu si credinciosu lui Dumnedieu intre contemporanii sei, a aflatu mila la Dumnedieu, caru'a i-a si poruncitu, cá se-si faca o corabie mare, care gatindu-se intr'o suta de ani, a lasatu se intre intrens'a elu, muierea sa si trei fii ai lui cu muierele loru si se duca in corabie din tóte soirurile de dobitóce câte o pareche. Intemplandu-se tóte aceste „*se desfacusera tóte isvórele aduncului celui mare si stavilele ceriuriloru se deschisera.*“⁷⁾ Patrudieci

de dile si patrudieci de nopti a plouatu neincetatu si ap'a asia de tare s'a inaltiatu, cât a trecutu si preste muntii cei mai inalti cu cincisprediece coti. Afara de cei ce se aflau in corabi'a lui Noe, toti ómenii si tóte dobitócele a peritu.

Dar se cautam pe paginile s. scripturi la alta intemplanare mare, care ne face aténti (bagatori de seama) la urmarile desbinariloru si lucrariloru întórse.

Intr'o vale manósa a Palestinei erau situate (asiezate) Sodom'a, Gomor'a si inca mai trei orasie (cetati) insemnate. In orasiile aceste, hulirea lui Dumnedieu, vênarea placeriloru lumesci, si preste tot faradelegile in asia gradu mare erau acum desvoltate, in cât Dumnedieu nu a mai pututu suferi faradelegile si asia i-a descoperitu lui Avraam, cà va pustii orasiile aceste de pe fati'a pamentulu. Avraam a rugatu pre Dumnedieu, cá se dea gratie orasieloru de cumva s'ar aflá in ele cincidieci, patrudieci, treidieci, douedieci, sau celu putieniu diece ómeni drepti. Inse durere, cà nu s'a gasitu nici macaru diece ómeni drepti; pentru-cà venindu doi angeri ai lui Dumnedieu la Sodom'a si intrandu la Lot nepotulu lui Avraamu, — barbatii cetatii a incungiuratu cas'a si impinsi de instinctulu dobitocescu, a poftitu cu puterea scóterea din casa a ingeriloru.

Din acést'a cauza angerii apucara de mana pre Lot, muierea lui si pre doue fete ale sale, i-a dusu cu graba din orasiu si dupa aceea Dumnedieu a sloboditu din ceriu plóie de focu cu puciósa „*si elu strica cetatile aceste, si tóte campiile de prin pregiuru, si pre toti locuitorii aceloru cetati, si tot ceea ce crescea din pamentu.*“⁸⁾ Tot tienutulu acest'a posomoritu si pedepsitu de Dumnedieu, astadi este acoperitu cu apa, in care nimicu nu póte trai. Tiernurile apei sunt desiértate (pustiite) in togm'a cá si când ar fi arse; nici chiar unu firutiu de érba nu cresce pre ele. Astfeliu loculu acela, a remasu unu semnu de vecinica pomenire pana la sfersitul lumii, despre mani'a lui Dumnedieu aretata fatia de locuitorii aceloru orasie, care si-au intorsu fatia dela Dumnedieu si a traitu in desbinari si faradelegi.

Si acum in urma se mai vorbimu despre o alta intemplanare mare, despre respirea Erusalimului, ce a urmatu érasí din reinti'a ómeniloru, din inparecheri si desbinari.

Apropiindu-se rescumperatoriu nostru Isus Chistosu intre strigatele de „osana“ a le poporului de cetatea Ierusalimului, cum a vediut'o, a inceputu a plange de dênسا, dicand: „*De ai fi cunoscut si tu, macaru in acést'a di a ta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum s'au ascunsu dela ochii tei. Cà vor veni dile asupra ta. când neamicii tei vor face unu valu in pregiurulu teu, si te vor impresurá, si te vor imbulzi de tóte partile: si te vor face in togmai cu pamentulu, si pre fii tei in tine; si nu vor lasá in tine pétra pe pétra; pentru-cà*

2) Pild. c. XII, v. 20.

3) Iov. c. XXII, v. 21—26.

4) Luc'a c. XI, v. 17.

5) I. Moise c. VI, v. 5, 6.

6) I. Moise c. VI, v. 7.

7) I. Moise c. VII, v. 11.

8) I. Moise c. XIX, v. 25.

nu ai cunoscutu timpulu cercetării tale⁹⁾. Prin cuvintele aceste Domnulu si Mantuitoriulu nostru Isus Christosu, a spusu inainte judecat'a sa asupra Ierusalimului, care s'a si implinitu din cuventu in cuventu dupa unu restimpu de 74 de ani. Anume imperatulu Vespasianu a trimisu o óste preste mesura mare si puternica asupra cetătii, despre care prindiendu veste crestinii din Ierusalimu si mai apoi aducandu-si aminte si de cuvintele profetitoare a le Mantuitoriului cu privire la respirea Ierusalimului, o luara la fuga catra Galilea, unde se si asiediara cá nisce refugiatu intr'unu orasiu cu numele Pel'a.

Dupa cum a prorocitu Domnulu nostru Isus Christosu, in aseminea chipu a si lucratu inamiculu. Mai nainte a incungiu ratu Ierusalimulu din tóte partile din care cauza mai apoi a eruptu o fómete grozava. Lucuitorii incepura a se traní cu animalele cele mai scârbóse, la care erá gróza sè se uite omulu. Când acuma nu mai erau nici dobitóce, a inceputu nimernicii a se indopá cu cadavrele de ómeni. Asia de mare erá numerulu celoru caduti, in cât nu se puteau inmormentá. Cei mai multi putrediau pe strade (ulitie). Prin evaporarea (aburirea) corporiloru s'a infectatu aerulu in asia mesura mare, cât s'a iscatu o bóla asia numita ciuma, care apoi a rapitu cu sine pre toti cei ce a mai remasu in viatia. Ce e mai ingrozitoriu mamele i-si rapeau copilasii dela sinu; ér cele ingrecate erau spintecate si cu fructulu necoptu alu pântecelui se aliná fómee. Ba, fost'au casuri si de acele — adeverite chiar prin marturii vrednice de credieméntu — cá mamele rupte de fómee, i-si ucidéau pre copii loru proprii si ii mancau. Pana când in sfersitu, inamiculu luându orasiulu cu asaltu mare, — tot ce a mai aflatu in viatia, a macelaritu si aprindiendu orasiulu din tóte pãrtile, a caditu totalminte jertfa elementelor stricacióse. Apoi cá sè se implinésca pana intr'unu cuventu cele profetite de Mantuitoriulu, s'a mai derimatu si zidurile cetătii, in cât nu a mai remasu pétra pe pétra. Intre aceste derimari a fost Biseric'a cea renumita; castelulu Antoni'a; palatulu regelui Irodu cu nisce galerii minunate, gradini frumóse si fântani maestrite. Cá unu blastemu vecinicu stá astadi de asupra ruineloru man'a lui Dumnedieu.

Asia e, Iub. mei Ascultatori! numai acolo póte dá Dumnedieu bine si pentru o comuna, unde darurile si bunatatile lui se potu gustá in pace si linisce. Cáci cum s'ar si poté inchipuí intr'o comuna vre-o bunastare d. e. acolo, unde diu'a-nóptea trebue se stai infricatu? cum s'ar poté inchipuí vre-o bunastare acolo, unde nu se afla asigurata viati'a si averea cetatianului (conlocuitoriului)? Cum s'ar poté inchipuí vre-o bunastare acolo, unde intre conlocuitorii comunii nu este dragoste si pretiuire imprumutata? Cum s'ar poté inchipuí vre-o bunastare acolo, unde locuitorii traescu unii cu altii in inimiceatia (vrasmasie)?

Cum s'ar poté inchipuí vre-o bunastare acolo, unde locuitorii pandescu si rapescu averea unui altui'a? Cum s'ar poté inchipuí vre-o bunastare acolo, unde locuitorii se pismuescu in avere, stare si altele unii pre altii? Si in urma, cum s'ar poté inchipuí vre-o bunastare acolo, unde intre locuitori se gasescu proci mincinosi, cari facu seduceri la faradelegi? Nu; nu se póte inchipuí in aceea comuna vre-o bunastare; pentru-cá nu din desbinarile si nepaciuirile scarbóse: ci din roauti'a binefacátore a pacii cresce érb'a, flórea si spiculu de gráu si tóte celelalte; nu, — nu sub nepaciuirile daunóse: ci sub scutulu pacii póte se infloresca, economi'a de câmpu, negutiatori'a, maestri'a, industri'a, cultulu si invetiamentulu.

Incependu dela statele (imperatiile) cele mai mari, pana la cele mai mici; incependu dela orasiile cele mai insemnate, pana la satele cele mai neinsemnate; incependu dela celu mai bogatu, pana la celu mai seracu, pogorându-ne chiar pana la familii si individi singuratici, — nu póte fi pentru toti si tóte aceste dar si binecuventare mai mare dela Dumnedieu, de cât **pacea**. „*Multa pace au cei ce iubescu legea ta, si preste nici o pedeca nu dau.*“ dice profet. David¹⁰⁾.

De aci si Noe dupa ce a incetatu potopulu, mai antaiu a slobozitu din corabia unu porumbu, care intorcându-se indereptu i-a adusu o stálpere de maslinu, insemnandu prin acést'a, cá cea mai mare bunatate ce i-o daruesce Dumnedieu nainte de tóte este: p a c e a.

Si intru adeveru, Noe esindu din corabia a facutu unu jertfelnicu si pre acela a adusu lui Dumnedieu jertfa de multiamita care inaltiandu-se placuta catra ceriu intru mirosu cu buna mireasma duhovnicésca, — astfeliu ii grái Dumnedieu: éta de astadi inainte „*eu am pusu arculu meu in nori, si acést'a va fi semnu de legámentu — de pace — intre mine si intre pamentu*“¹¹⁾ Se nasce pre pamentu Omulu-Dumnedieu, rescumperatoriulu nostru Isus Christosu, si in tacerea noptii angerii in ceriuri incepu a vesti pace, cantandu: „*Marire intru cei de sus lui Dumnedieu si pre pamentu pace si intre ómeni bunavoire.*“ Mantuitoriulu se suie la ceriuri, cá se siéda de a drépt'a Tatalui, si óre-ce moscenire lasa invetiaceilor si apostoliloru sei preaiubiti? Póte tronuri de marire lumésca? Nu! Póte auru si argintu? Nu; nici de aceste! „*Pace lasu voue — dise elu — pacea mea dou voue!*“¹²⁾

Deci crestine! daca intru adeveru iubesci si doresci pacea ta si bunastarea ta, a familiei si càsii tale, a comunii tale si a deaprópelui teu: „**Departéza-te de reutate, si fa bine, cauta pacea si o urméza**“¹³⁾ pentru-cá numai sub scutulu pácii potu inflori si inaintá tóte aceste.

9) Ev. Luc'a c. XIX, v. 42—44.

10) Ps. CXIX, v. 165.

11) I Moise c IX, v. 13.

12) Evang. Ioan, c. XIV, v. 27.

13) Ps. David, c. XXXIV, v. 15.

II.

Acum ar urmă, cá se ve aretu, cá prin ce felu de mijlóce se póte sustiene pacea? Prin putiene cuvinte voi da se intiegeti, cá numai prin *religiositate*; cáci inaintea omului ireligiosu precum nu este nimicu sfântu in cerin; asia nu este nici pre pamentu. A sgudui legaturile cetatieniloru unui'a catra altulu; a dripi sfintieni'a drepturiloru personale, — acést'a este parol'a omului ireligiosu si fara credintia in Dumnedieu. Ba, avendu interesulu si folosulu seu propriu intru tóte miscarile si intreprinderile sale mársave, este gata si aplecatu a conturbá nu numai pacea si bunastarea individiloru privati si a comunitatiloru singuratice: ci chiar si a stateloru intregi.

Acést'a inca ni-o dovedesce istori'a, care ne spune, cá atunci s'au nimicitu imperatii, tronuri, ginti, némuri si popóre de altmintrelea de viétia si infloritóre, când a pasitu intre ele ireligiositatea si necredinti'a in Dumnedieu.

Ceea ce se sustiene despre state si popóre se póte dice chiar si despre comune si familii.

Religiositatea sustiene pacea intre popóre; ea stérnesce intre cetateni: supunerea, ascultarea, implinirea datorintieloru si respectulu fatia de legi, fatia de antistie si preste tot fatia de cei mai mari.

Dupa cele premerse in urmarea datorintii ce mi-o impune chemarea fatia de fii mei sufletesci, si inima ce simte fatia de bunastarea si ferirea lor de rele, — nu pot intrelasá fara cuventu dupa cum atinsei la inceputu agitarile (asmutiarile) ce se facura in unele comune si orasie ale comitatului nostru in timpulu din urma spre conturbarea pacii si spre resturnarea bunei intielegeri dintre conlocuitorii aceloru comune si orasie. Nu potu face se nu ve spunu, cá conturbatorii de pace a mersu pana pe acolo, de a trebuitu sè se aplice contra lor spre liniscirea pacii si a spiritelor, baionetele, carora unii a cadiutu chiar jertfa, lasandu dupa ei familii, adeca prunci nevinovati in cea mai mare miseria; ér altii devenira prinsii si incarcerati, cá nesce facatori de rele si talhari. Nici nu i-mi radicu vócea, cá si cum a-si fi zaritu in sinulu comunii mele atari tulburari condamnabile; ci atingu acést'a numai, pentru-cá precum acuma asia si in viitoriu a-si dorí se nu se ivésca nici macaru o presupunere gresita cá in sinulu comunii nóstre s'ar iví macaru numai si intr'unu casu tulburare.

Multiamita lui Dumnedieu, cáci comun'a nóstra nu a fost atinsa pana in diu'a de astadi de starea cea neplacuta a turburatoriloru din launtru. Locuitorii ei a si pasitu incetu, dar siguru spre bine, spre infflorire si in tarire in cele economice. Se aretam dara si de aci inainte cá vrem se remanemu pe terenulu acest'a, cá suntemu unu poporu pacinicu, cu credintia in Dumnedieu, cu respectu fatia de legi si mai marii nostri; -- se aretamu lumii, cá suntemu unu poporu de viétia, capaci de cultura si inaintare; se aretamu, cá frumséti'a nóstra din launtru si din afara

zace, nu in tulburari zadarnice: ci in munca si consolidare (intarire) proprie.

De aceea ve facu bagatori de séma, cá se nu ve lasati amagiti de vorbele ademenitóre a unor'a si a altora cari se vor iví póte in viitoriu cáci „*Ele sunt cá sagetile ascutite ale celui vitézu, cá carbunii de ieniper*“ 14).

Precum in mijloculu vostru, se intielege de sine, cá daca se ivesce câte odata vre unulu care, intiepletu-incipuitu, ve duce in rataciri sub cuventulu si pretextulu, cá ve voesce binele si fericirea; dara pre langa aceea totusi ve impinge in prepastie sigura, si când acuma ve vede intru abisu si intunerecu, se retrage la o parte cá unu nemernicu si ríde de voi cá de nesce pacaliti: asia sunt si acei'a, cari cá nisce profeti mincinosi sa ivitu in comitatulu nostru mai in dilele trecute. Cumcá ei sunt atari, poteti judecá insive fara cá se ve aducu alte dovedi in contra lor si din aceea unica imprejurare; cáci noi, char Domnului! nici nu am avé motive de nemultiamiri si neindestuliri prin tienaturile nóstre, unde câmpiile din intrég'a tíera sunt mai manóse, mai roditóre si mai binecuventate de Dumnedieu in tóta privinti'a.

Éta dara iubitoru! vediurati exemple, ce trimite Dumnedieu asupra reutaciosiloru si asupra nepaciutoriloru. Éta vediurati si aceea cá tóte svérgorile nepaciutoriloru sunt contrare binelui comunu; si cumcá nu ducu la sfersitu bunu si crestinescu!

Deci fie-care caute-si de tréb'a sa, de lucrurile si intreprinderile sale, si nu i-si sparga capulu cu lucruri si treburi, care nu ducu la scopu, bine si fericire! Fie-care fie iubitoriu mai pre sus de tóte, de Dumnedieu si apoi de aprópele seu, cá si elu se fie iubit de Dumnedieu si de aprópele seu.

Mai am inca o dorintia iub. mei fii sufletesci! si credu, cá fie-care dintre voi o va primi de a sa. Mergandu, spuneti acést'a si acelor alalti de acasa, cari din cuvióse pricini nu s'a intemplat a fi aici'a, in cas'a cea sfanta a lui Dumnedieu, cá adeca zarindu prin mijloculu vostru pre vre-unu tulburatoriu de pace, se nu-lu crutiati, nici se-lu acoperiti: ci dati-lu pe fatia in man'a iustitiei; cáci de siguru i-va luá resplat'a sa meritata.

Spuneti tuturoru, cá noi avem lipsa de pace si sub scutul ei vremu se traimu si se murimu! Dati mana cu toti numai si numai pentru pace; dati mana pentru ea cei ce doriti; prosperarea, inaintarea si infflorirea comunii, si dandu mana rugati-ve lui Dumnedieu totdeun'a, pentru pacea de sus si pacea de jos. „*Cúutati pacea cetátii (comunii) in care v'am stramutatu, si ve rugati lui Dumnedieu pentru dèns'a; cáci in pacea ei, veti avé voi pace*“ 15). Aminu.

Iosifu-Ioanu Ardeleanu.

14) Ps. c. CXX, v. 4.

15) Erem. c. XXIX, v. 7.

D I V E R S E.

* *Himenu.* Domnulu Georgiu Siandoru, mare proprietariu in Muresiu-Cuiesdiu a incredintiatu de fitóre consorta pe amabil'a Dsióra Marior'a Grozavu din Orsiov'a. — Felicitările nóstre sincere!

* *Himenu.* Teologulu absolutu Georgiu Telescu din Cianadulu-serbescu si-a incredintiat de fii-tóre socia pe domnisiór'a Flóre, fiica preotului Sig. Bozgan din Mandrulocu. — Felicitările nóstre!

* *Himenu.* Nicolau Boseaiu, invetiatoriu in Bodesci a incredintiatu de fitóre socia pre Dsiór'a Teresia Condorosi din Boros-Siebisiu. — Felicitările nóstre!

† *Necrologu.* Firulu telegrafic ni-a adusu trist'a scire, că venerabilulu nostru concetatieanu G. Dogariu a reposatu Mercuri in 22 n. l. c. in Constanti'a, unde si-a cautatu de sanatate. Remasitiile lui pamentesci se vor aduce si depune spre odichna vecinica in cimiteriulu din locu. — In veci amintirea lui!

† *Necrologu.* La incheierea fóiiei primim jalnic'a veste, că vredniculu preotu si ases. cons. din Siepreusiu Mih. Sturz'a a reposatu in Domnulu Joi in 23 l. c. Remasitiile pamentesi ale defunctului s'a pus spre odichna eterna Sambata in 13/25 l. c. la 11 óre a. m. — Fie-i tierina usior'a, si memoria binecuvântata!

† *Casu de mórte.* Cu inim'a franta de durere aducu la cunosinti'a On. publicu trecerea din viéti'a a parintelui Petru Mog'a, preota gr. or. in Forosig, — protopresbit. Tinc'a — carele dupa unu servitiu cu onóre si devotamentu mai bine de 50 ani la altariulu Dlui, in etate de 73 ani si-a datu blandulu sufletu in manele Creatoriului in 2 14. Iuliu a. c. éra remasitiile pamentesci ale defunctului s'a asediatu spre odichna vecinica in cimiteriulu de langa s. biserica din Forosig in 4/16. Iuliu a. c. Servitiulu funebralu l'a celebratu 8 preoti pontificandu Reverendisimulu Donn. Eli'a Mog'a protopresbiterulu Bein-siului, care e si nepotu alu defunctului. — Sub durat'a servitiului funebralu se vedeau inotandu in lacrimi de durere ochii credintiosiloru, pentru perderea pastoriului celui bunu. — A fostu din er'a vechia, dér a potutu servi de modelu multoru preoti moderni. Matriculele si archiv'a parochiala au remasu in cea mai buna ordine. — Lu-deplange veduv'a, trei fii: Ioanu preotu in B. San-Miclausiu, Pavelu preotu in Tornea-Cott. Aradu. — si Ilie econom in locu, 'lu-deplange intreg poporulu din comuna si toti cunoscutii din juru. Depunendu o lacrima de durere pe mormentulu acestui veteranu se dicem cu totii: „Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuvântata! — Unu o s-p e trist.

C o n c u r s e.

Innaltulu Ministeriu reg. ung. de cultu si de instructiune publica, subu 30 iuniu a. c. Nr. 5100 publica concursu la **dóne stipendie** câte de 400 fl. anualu, pentru academi'a reg. ung. de comerciu din Fiume, cu inceperea anului scolariu 1891/2. Recurintii potu fi de veri ce confessiune, daca au finitu a IV. séu a V. classa a cutarei scoli medie publice cu calculu eminentu din studie si bun din purtare. La recursu se alatura: 1) carte de botezu, 2) testimoniulu scól. din 1890 1, 3) atestatulu oficialu de seracia, 4) daca recurentele séu cutare frate alu seu are degiá stipendiu si din ce fond? 5) tat'a séu tutorulu recurintelui se dee dechiaratiune cá tinerulu va continuá in Fiume pana la essamenulu de maturitate inclusivu. Recursele sè se trimita la inspectorulu reg. scol. in Fiume (fiumei m. kir. h. tanfelügyelőség) pana in 5 aug.

st. n. a. c. Recursele ce se vor trimita de a dreptulu la ministeriu, nu se voru luá in socotintia.

Aradu, 27 iuniu 1891.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Pentru deplinirea parochiei vacante din Vasóia, protopresbiteratul Buteni, se escrie concursu prin acést'a cu terminu de alegere de **30 zile de la prim'a publicare** in „Biserica si Scól'a.“

Emolumintele impreunate cu acést'a parochia suntu folosirea pamentului parochialu birulu si stolele usuate de la parochieni.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, suntu avisati a subscrerne recoursele instruate, conform prescrielorulu statutului organicu, pana la terminulu indicatu subscrisului Consistoriu, si totodata a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in st'a biserica din Vasóia, spre a-si areta desteritatea in cant si rituale.

Aradu, 3. Iuliu 1891.

Consistoriulu eparchialu din Aardu.

Devenind in vacantia postulu invetiatorescu dela scól'a rom. gr. or. din **Arad-Centru**, se escrie concursu cu terminu de alegere **pe 18/30. Augustu 1891.**

Emolumentele impreunate cu acestu post sunt:

1. In bani gat'a solvindi in rate lunare anticipative 600 fl. v. a.
  2. 80 fl. v. a. pentru lemne de focu, din cari are a se incaldi si scóla; cu ocasiunea prelegeriloru, siedintieloru de comitetu si sinodu, precum si inaintea inceperii Stei Liturgii Domineca si serbatórea pentru scutirea si adapostarea scolariilor veniti din departare la Sta Liturgie.
  3. Cuartiru liberu cu dóne incaperi si apartinentele recerute.
  4. 100 fl. v. a. sub titlulu de cantorat, care se va aridica din cassa comunei politice in rate lunare sau treilunare.
  5. Dóne lantie de pamentu estravilanu aratoru.
  6. Stolele indatinat dele inmormentari.
- Dela recurrenti se pretinde, ca pe langa atestatele necesare despre absolvarea studiilor preparandiali si despre depunerea esamenului de calificatiune sa produca si testimoni despre absolvarea aloru celu putieni 4 clase gimnasiali, reale sau civile, si se fie cantereti escelenti. In fine: ca pana in diua alegerii, se se prezenteze in sta biserica catedrala din locu, spre a-st arata desteritatea in cânt si rituale. Cei-ce se vor distinge, vor avea preferintia.

Arad, la 11/23. Iulie 1891.

In numele Comitetulu par.:

Constantin Donn, m. p.
v. pres.

Iosif Moldovanu, m. p.
notariu.

Cu consensulu lui: **MOISE BOCSIANU, m. p.** protop. inspec. scol. cerc.

Pe bas'a ordinatiunei de sub Nr. 242/204 din anulu 1890 a Venerabilului Consistoriu diecesan gr. or. serbescu din Timisiór'a, si in urm'a hotaririi comitetulu scolariu gr. or. romanu din comun'a gr. or. miest'a Ciacov'a, prin acést'a se escrie concursu pentru implinirea postulu de invetiatoriu la scól'a gr. or. romana din **Ciacov'a.**

Emolumentele anuale, impreunate cu acestu post, sunt:

1. 500 fl. salariu fics;
2. 50 fl. pentru incaldirea scólei si a locuintiei invetiatoriului;
3. 20 fl. ca notariu a comitetulu scolariu;
4. 6 fl. pentru scripturistica;

5. 2 $\frac{1}{2}$ jugere de pamentu aratoriu spre folosintia;
6. Dela immormentari unde va fi poffit 50 cr;
7. Locuintia in natura, statat6re din 2 chillii, cuina si camara pentru lemne.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se dovedésca, ca au absolvatu 4 clase gymnasiale, si au depus esamenulu de cualificatiune cu succesu f6rte bunu. Competenti, cari acésta cualificatiune nu o posied, inca se vor lua in considerare, daca vor dovedi cu atestatu dela forurile competente, cá cá invetiatori de mai multi ani functionéza cu succesu.

Toti competentii au a produce atestatu despre purtarea morala si respective despre functionarea lor de pana in prezinte.

Recursele sunt a se insinuá la comitetulu scolariu gr. or. romanu din Ciacov'a pana in **20 dile dela prim'a publicare** a acestui concursu.

Competentii vor avea a se presentá in biseric'a gr. or. din Ciacov'a, spre asi aretá, desteritatea in cantare si tipicu, pana la a dou'a Dumineca dupa espirarea terminulu de recurgere.

Datu din siedinti'a comitetului scolariu gr. or. roman din Ciacov'a, tienut'a la 7 Iuliu st. v. 1891.

Ioanu Treicu, m. p.   *Dr. Lazaru Simonu, m. p.*
not. com.   pres. com. scolaru.

In urmarea ordinatiunei Ven. Consistoriu eparchialu din Arad de dto 1. Decemvre 1890. Nr. 5132. neaprobându-se alegerea de invetiatoriu dela sc6l'a l. veche din comun'a **Siclaul**. (cottul Arad, inspect Chisineului) efpuita la 7/19. Octomvre 1890. pentru indeplinirea definitiva a acelei'a prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din **11/23 Augustu 1891**.

Emolumintele impreunate cu acést'a statiune sunt:

- 1) In bani gat'a 360 fl. v. a. 2) Pentru servitoriulu sc6lei 20 fl. v. a. 3) Diurne la conferintiele invetiatoresci 10 fl. v. a. 4) Scripturistica 5 fl. 5) 7 stángenii de lemne din cari este a se incaldí si sal'a de invetiamentu; 6) Cortelu corespundietoriu si gradina de legume.

Pentru recurrenti se stabilescu urmat6rele conditiuni:

- a) Se posiéda essamenu de cualificatiune pedagogicu pentru statiunile de frunte, precum si éssamenu din limb'a maghiara. — b) Vor fi preferiti acei individi cari pe langa conditiunea de sub liter'a a) vor posiede deplina desteritate in cun6scerea notelor. — c) A se presentá in vre-o Dumineca ori serbat6re in st'a biseric'a, spre a-si aretá desteritatea in celea rituale. — d) Petitiunile lor instruite conform conditiunilor de mai sus se-le presenteze Prea On. Domnu protopopu si inspect. scolaru Petru Chirilescu, in Kétegyháza cottul Békés, pana la 8/20. Augustu 1891. cáci cele mai tárdiu intrate nu se vor luá in consideratiune.

Alesulu invetiatoriu in folosinti'a gradinei numai la 15. Septemvre st. v. 1891. va intrá.

Siclaul, din siedinti'a comitetutui parochialu tienuta la 16, 28. Iuniu 1891.

Ioanu Iercanu, m. p.   *Stefan Capra, m. p.*
pres. com. par.   not. com. par.

Cu scirea mea: **PETRU CHIRILESCU**, m. p. protopresv. inspect. scol.

Pe bas'a resolutiunei Ven. Consistoriu eparch. alu Aradului de dto 6. Octomvre 1890. Nr. 4214, pentru indeplinirea postului de invetiati6re dela sc6l'a de fete gr. or. rom. din comun'a **Pilul-mare**, (cotulu Aradului, inspect Chisineului) prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din **4/16 Augustu 1891**.

Emolumintele sunt:

- 1) Salariu banalu 300 fl v. a. 2) 4 stángenii de lemne din cari este a-se incaldi si sc6l'a; 3) 5 fl. ca diurn la conferintiele invetiatoresci; 4) 3fl. pausialu scrip-turisticiu, si in fine, 5) Cuartiru liberu cu 2 chillii, camara si gradina de legumi.

Dorit6rele de a ocupá acestu postu suntu avisate, cá recursele adressate catra comitetulu parochialu si pro-vediate cu testimoniu despre absolvarea preparandiei, cu testimoniu de cualificatiune s' din limb'a maghiara, mai apoi si cu atestatu de conduita dela comit. paroch. si antistia comunala unde au fungatu pâna aci, pâna in diu'a de 1/13 August 1861 se-le substérna Prea onor. Domn Petru Chirilescu, protopopu si inspect. cerc. de sc6le in Kétegyháza, avénd a-si presentá si pâna in diu'a alegerii in vre-o Dumineca séu serbat6re si la biseric'a din locu spre a-si aretá desteritatea in cântare si a-se cun6sce cu poporulu.

Din siedinti'a comitet, paroch. tienuta in Pilul-mare la 24. Juniu 1891.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **PETRU CHIRILESCU** m. p. protopopu, inspect. scol.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu gr. ort. rom. din comun'a **Barateaz**, cott. Timisiu inspectoratulu Ving'a, cu terminu de alegere pe diu'a de **28 Iuliu st. vochiu a c.**

Emolumintele incopciate cu acest post sunt 160 fl. in bani gata, 10 fl. pentru conferintia, 3 fl. pentru scrip-turistica. — In naturale 40 meti grau curatu, 4 orgii paie in pretiu de 36 fl. din care are a se incaldi si odaea de invetiamentu, 1 Intravilanu pentru legume, 2 jugere catast. pamentu in pretiu de 50 fl. Cuartiru cu doue incaperi si culina, un stalogu cu 2 incaperi, 20 cr. de la o inmormentare, si 40 cr. daca-lu бага mortulu in biseric'a.

Cei ce dorescu a ocupá acest postu, au de a-se presentá in s. biseric'a din locu spre a-si aretá desterita-tea in cantu si tipicu, si a-si trimite recursurile sale catra comitetulu parochialu, adjustate cu t6te documintele de lipsa pana inclusive 5 dile inainte de espirarea concursului, la adres'a Mult Onoratului Domnu Archipu Munteanu inspectoru de sc6le in Manastirea Hodos Bodrog posta Zádorlak.

Barateaz, 14. Iunie 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **ARCHIPU MUNTEANU**, m. p. inspectoru de sc6le.

—□—

Conform ordinatiunei Ven. Consistoriu eparch. de dato 29 Maiu 1891. nr. 2425. pentru ocuparea statiunei de invetiati6re dela sc6la gr. or. rom. de fete din comun'a **Kétegyháza** prin acésta se escrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca **din 21. Iuliu st. v. (2. August. st. n.) 1891**.

Emolumintele sunt:

- 1) Salaru banalu 250 fl. v. a. solvindi in rate lunarie. 2) 5 stangeni metriche de lemne din cari se va incaldi si sc6la. 3) Cuartiru liberu cu 2 chillii, cuina, camara si gradina de legumi. 4) 16 fl. v. a. ca spese pentru participare la conferintiele invetiatoresci. — Despre famili-esiu se va ingriji epitropia scolara.

Dorit6rele de a ocupa acestu postu, pre langa pro-ducerea testimoniului de cualificatiune si a essamenului din limb'a maghiara, trebue se mai produca si atestate de conduita dela comitetulu parochialu si antistia comu-nala unde a fungatu pana aci. — In lipsa celoru cualifi-

cate se vor candida si se vor admite la alegere si preparanditie absolute.

Recursele instruite conform prescrișelor Stat. organice si adresate comitetului paroch. sunt a-se trimite pana la 18 30. Iuliu 1891. Preaonorat. Domnu Petru Chirilescu protopresbiteru si inspectoru cerc. de școle in Kétegyháza, având recurentele si pâna la alegere a-se presentâ in vre-o Dumineca sêu serbatóre la Santa biserica spre a-se areta poporului.

Se obsérva câ alésa — de va fi cualificata — numai dupa espirarea unui anu de proba sè va recomênda Ven. Consistoriu spre intarire, se intielege de va dovedi diligintia, sporiu si purtare morala buna; ér cea ne-cualificata dupa espirarea unui anu scolasticu, numai la acel cas va fi admisa la alta alegere, déca sub decursulu anului scolasticu au desvoltatu diligintia, sporiu si purtare morala buna si va posiede essamenu de cualificatiune.

Alésa invetiátóre e deobligata a-se presenta la santa biserica in tóte Duminecele si serbatorile de preste anu, ca sè supraveghieze asupra eleveloru, ér in beneficiul gradinei numai cu inceperea dela 15. Septembrie st. v. a. c. va intra.

Dat din siedinti'a comit. paroch. tienuta la 16/28 Iunie 1891.

Comitetulu parochialu :

Vasiliu Belesiu, m. p.
presedinte.

Cu scirea mea : PETRU CHIRILESCU, m. p. protopresbiteru, inspect. scol.

—□—

Conform ordinatiunei Ven. Consistoriu eparch. de dato 11 Martiu 1891. nr 1069. pentru ocuparea postulu invetiatorescu dela scóla nóua din comun'a Kétegyháza (comitetul Békés, inspect. Chisineului) devenitu vacantu prin pribegiea fostulu invetiator Toma Benchisian, sè escrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca din 21. Iuliu st. v. (2. August. st. n.) 1891.

Emolumintele sunt:

1) Salaru banalu 350 fl. v. a. solvindi in rate lunarie. 2) din procentele fondatiunei de 1785 fl. a cont. Almasy menita pentru ajutorarea prentilor si a invetiatorilor din loc — partea ce va cade pre el. 3) 5 stângeni metrice de lemne adusi in curtea scólei, din cari se va incaldi si scóla. 4) dela mortu mare 1 fl. v. a., ér dela celu micu 50 cr. se intielege câ unde va fi poffitu. 5) 16 fl. v. a. ca spese pentru participare la conferintiele invetiatoresci. 6) Cortelu liberu cu dóue chilii, cuina, camara si gradina frumósa de legumi. — Despre familiesiu se va ingrigi epitropia scólara.

Doritorii de a ocupa acestu postu pre langa producerea testimoniului de cualificatiune si a essamenului din limb'a maghiara trebue se mai produca si atestatu de conduita dela comitetulu paroch. si antistia comunala unde a fungat pana aci.

Sè obsérva câ invetiatoriulu alesu totdeodata e deobligatu sè conduca si strana sub decursulu duratei tuturor servitieloru bisericesci, si totdeodata e obligatu ca se participe si la parastasele (paus) ce se vor aredica din partea credinciosiloru in biserica pentru odichna sufleteloru celoru reposati, fara a pretinde ceva pentru acésta.

Alegândulu invetiatoriu va intra in folosinti'a gradinei numai cu inceperea dela 15. Septembrie st. v. 1891.

Recursele instruite conform prescrișelor Stat. organice si adressate comit. paroch. din Chitighaz sunt a-se trimite pana la 18/30. Iuliu a. c. Preaonoratu Domnu

Petru Chirilescu protopopu si inspectoru scól. in comuna Kétegyház, având recurentii a-se presenta si pana la alegere in vre-o Dumineca si serbatóre la Santa biserica spre a-si areta desteritatea in tipicu si cântare.

Dat din siedinti'a comit. paroch. tienuta la 16 28. Iunie 1891.

Comitetulu parochialu :

Vasiliu Belesiu, m. p.
presedinte.

Cu scirea mea : PETRU CHIRILESCU, m. p. protopresbiteru inspect. scol.

—□—

Pentru deplinrea definitiva a postulu de invetiatoriu dela scól'a rom. gr. ort. confesionala din Barra, in comitatulu Carasiu-Severinu in inspectoratulu Lecusesti — se escrie concursu cu terminu de alegere pe duminec'a din 28. Iulie (9. Augustu) a. c. pe langa urmatórele emoluminte :

a) In bani gat'a: 158. fl. v. a, pentru scripturistica 5. fl. v. a, pentru conferintiele invetiatoresci 10. fl. v. a.

b) In naturale: 20, meti grâu curatu si 20 meti cucurudiu in bómbe; 30. metri de lemne din cari seva incalzi si scóla, 4. jugere pamentu parte aretoriu parte fénatiu, cuartiru cu dóua chilii si cuina, gradina intravilana pentru legumi

Dela cei ce voru reflectá la acestu postu se pre-tinde: testimoni de cualificatiune, testimoni din limb'a magiara si atestatu despre conduit'a de pana acum.

Recursele adresate comitetului parochialu din locu sè se tramita Reverendisimului Domnu Adam Ros'a, inspectoru scolaru in Leucuseti, p. u. Balincz, in comitatulu Carasiu-Severinu, avându recurentii ase presentâ in vre-o dumineca sêu sarbatóre in biserica din locu spre a-si aretá desteritatea s'a in cantu si tipicu.

Barra, la 16. Iunie 1891.

Ioanu Matheiu m. p.

Adrianu Perii m. p.

presedinte.

notariu com. par.

—□—

Pe bas'a ordinatiunei Consistoriale dto 6. Octomv-re 1890. Nr. 3584, se deschide concurs pe postulu invetiatorescu din Póbd'a, pana in 29. Iulie a. c. st. vechiu cand va fi si alegerea :

Aspirantii la acestu postu au a-si trimite recursurile M. O. Domnu Ioan Damsia inspectoru cercualu in Seceani per Ving'a in Comit. Timisiór'a instruite cu documintele despre absolvarea preparandiei, esamenului de cualificatiune. si a limbei magiare, unu testimoni despre moralitatea sa nepatata, si in una din dumineci ori serbatori au a-se presentâ in faci'a locului pentru a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Cei ce vor putea documentá si despre absolvarea vre unor clase gimnasiale ori reale, si vor putea conduce corulu vocalu, vor fi preferiti.

Emolumintele sunt:

1) in bani gata 165 fl. v. a. 10 fl. pentru conferintia, si 5 fl. pentru scripturistica. 2) grau 60 Chible, 3) paie ori lemne pentru incalzament si scóla 6 orgii, dóue orgii lemne pentru cuina, 4) pament 4 jugere, inse invetiatoriu are a suportá sarcinile dupa pamentu, 5) cortelu liberu cu dóue incaperi comode si gradina de legumi.

Póbd'a in 26. Maiu 1891.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea : IOANU DAMSIA, m. p. inspectoru cercualu de scóle.

—□—